Kreewijas Sozial-Demokratiska Strahdneeku partija.

Zihņa

Latwijas Sozial-Demokratijas zentralais organs.

Wisu semju proletareeschi, saweenojatees!

Bes zihņas naw uswaras!

Parakstischanas maksa:

Bes peesuhtischanas:

Us 1 gadu	13 rbl.	— kap.
„ 6 mehn.	6 „	75 „
„ 3 „	3 „	50 „
„ 1 „	1 „	25 „

Ar peesuhtischanu:

Us 1 gadu	14 rbl.	— kap.
„ 6 mehn.	7 „	50 „
„ 3 „	4 „	— „
„ 1 „	1 „	50 „

Redakzija un kantoris: Петроградъ, Троицкій пр. № 14.

Atsewischks numurs maksà 6 kap.

№ 48 (159) Deenas laikraksts. Peterpilî, swehtdeen, 7. (20) maijâ 1917. g.

Waj Pagaidwaldiba waj Str. un S. Dep. Padome?

Strahdneeku un Sald. Deputatu Padomes peenahkums bija usnemtees us sewi wisu walsts waru; wina to nedarija, bet atteizàs no jebkahdas waras. Wakardeenas deklarazijâ wina gaischi un skaidri isteiz ustizibu Pagaidwaldibai un apleezina, ka wisu walsts waru wisâ winas pilnibâ wina ir nodewusi Pagaidwaldibai. Wairs nebuhs dubultwaras, bet buhs weena zeescha wara. Wairs nebuhs Str. un Sald. Padomes, bet buhs weenigi Pagaidwaldiba.

Tas ir, Padome wehl neaisees us dusu, wehl wina sapulzesees, bet wairs winai nebuhs agrakàs nosihmes, agrakàs faktiskàs waras. Wina, eesuhtijusi sawus pahri zilwekus Pagaidwaldibâ, ir saistijusi sew rokas, usnehmusi atbildibu par wiseem burschuasijas sokeem, atsazijusees no sawas rewoluzionaràs lomas. Un ja tagad wehl nahks apsweizinajumi, kas greesti pee Str. un Sald. Dep. Padomes, tad winai tee jaatraida: ne pee manis greeschatees, bet pee Pagaidwaldibas.

Tas ir strahdneeku schkiras preekschstahwju lahsts, ka wini nekad negrib mahzitees no peemehreem zitur un ikreis wisu grib pahrdsihwot un pahrzeest us paschu galwu. Kad muhsu padomes wairums ustabjas par koalizijas ministriju, tad wisi paskaidroja, ka zitadi neeet, jo, raug Pagaidwaldiba ir ehrkahrtigi gruhtâ stahwollî, winai jaeet bojà, ja mehs taî neeestahsimees; wina zitadi atstahsees un nesin tad, kas notiks ar Kreewiju.

Welti mehs winus wedinajàm: lai atstahjàs, ja newar un negrib; peenems waru Strahdn. un Sald Padome. Welti pate Pagaidwaldiba us skaidraku peerahdija, ka wina ir nedomà atsazitees, jo deenam wina strihdejàs ap ikkuru sehdekli. Welti mehs aisrahdijam, ka tahdeem pat wahrdeem ir Franzijâ, ir Anglijâ eewikinaja ministrijâ sozialistus. Ari tur bija nepeedsihwoti gruhti apstahkli, kas „draudeja walsts pastahweschanai". Un tee eestahjàs un saistija sew rokas pilnigi: neka tee newareja aiskawet un usnehmàs atbildibu par wiseem teem sokeem, kurus wehl nesen tik pahrleezinoschi nosodija ta pate Str. un Sald. Dep. Padome.

Mums ir sawi sozialisti-ministri, pirmee Kreewijâ. Un kà par nelaimi wini ronas brihdî, kad Kreewijas rewoluzija warbuht stahw zeka juhtîs. Waj winai buhs peeteekoscha spehka, lai atstustu ari scho schkehrsli no zeka, lai aisturetu Padomi no tàm sekam, kahdas leekas par neisbehgamàm. Waj Padome, neluhkojotees uz wisu winas atsazischanos, tomehr nepaliks joprojam par to paschu blakus waru. Formali eemesli buhtu atrodami! Peterpils Deputatu Padome ir pagaidam Wiskreewijas Padome, jo tanî ir 16 preekschstahwji no pahrejàs Kreewijas, kas iswehleti konferenzê. Tà tad isschkirschana peeder kongresam. Bet, waj rewoluzijàs wispahri prasa pehz formaleem eemesleem? Mehs joprojam turpinasim sawu darbu: pahrleezinot wairumu, ka Kreewijâ newar buht zitas rewoluzionaras Pagaidwaldibas — kà weenigi Strahdn. un Sald Deputatu Padome; ka pehdejà newar atsazitees no sawas waras, jo ta buhtu paschnahwiba. Un pee pirmàs sadursmes starp semneezibu un muischneezibu waj starp strahdneeku un kapitalistu schkiram wisa skaistà apweeniba Pagaidwaldibâ war eet bojam.

Strahdn. un Sald. Deput. Padomes peenahkums ir usnemtees us sewi wisu walsts waru un wina nedrihkst nodot wisu waru — Pagaidwaldibai, kaut ta ari buhtu koalizijas waldiba.

„Pasaules glahbeji".

Krise ir beigusès. Nu — meers wirs semes. Nu atkal kahrtibas saule atspihdejusi. Anarkija, beswaldibas laiks ir beidsees. Pee walsts stuhres stahjas jauna waldiba, kura domà isdarit neesspehjamo, saweenot nesaweenojamo. Wezà waldiba gahja pret tautas gribu: wina ne tikai peekahptees negribeja, bet wina pat gribeja zihnitees, karot ar rewoluzionaro proletariatu, nemt to pilnigi sawâ wadibâ. Tas tai neisdewàs un eestahjàs waldibas krize. Behdigais walsts saimneezisskais un finansialais stahwoklis, armijas newehleschanàs eet usbrukumâ un wisas tautas atteikschanàs turpinat karu par wezeem Nikolaja waldibas usstahditeem mehrkeem — wiss tas kopsumâ noweda pee Pagaidwaldibas krises.

Atteizas no amata kara ministrs Gutschkows un krise eesahkàs. Sahkas besgaligas sarunas starp Pagaidwaldibu un Str. un Sald. Dep. Ispildu Komiteju. Wispirms tika peenemta Padomes preekschstahwju eeeschana Pagaidwaldibâ prinzipa, jo wajadseja „glahbt" Kreewiju winas brihwibu un godu wisas pasaules azîs. Tà domaja Ispildu Komitejas wihri un tà wini ari rihkojas. Nahkoschais solis bija — nahkoschàs darbibas plana jaunàs Pagaidwaldibas deklarazijas pamatu isstrahdaschana. Tas tika isdarits Tika noteiktas atteezibas, kahdam japastahw starp jauneem ministreem un Str. un Sald. Dep. Padomi. Ministri ir Padomes preekschâ atbildigi, Padome war winus pat atsaukt. Beigàs noteek weenoschanàs ar wezàs Pagaidwaldibas wairakumu par nahkoschàs Pagaidwaldibas darbibas platformu un sahkàs kauleschanàs par ministru portfeleem. Resultatâ — ministrija ar sescheem ministreem „sozialisteem": Kerenski, Peeschechonowu, Tschernowu, Perewersewu, Zeretelli un Slobetewu. Nu krise isschkirta: Kreewija esot „glahbta" no bojà eeschanas. Tà domà Str. un Sald. Dep. Padomes Ispildu Komitejas wadoni, tà domà wisi daschado mehreno, sihkbirgelisskàs demokratijas wirseenu peetriteji un wineem lihdsi ejoschee tautas slahni. Wini eedomajas, ka Kreewiju, kura stahw besdiena malà, spehj glahbt koalizijas ministrijâ, daschu schaubigu sozialistu eestahschanàs burschuasijas Pagaidwaldibâ Ar schkiru darbibas saskaņoschanu, kompromisu slehgschanu ar birgelisskàm partijam ar peekahpschanos pret burschuasisko politiku wini zer wadit wisu sabeedribas wairakumu (wisas schkiras) pa rewoluzijas zeku. Schinî schkiru kopdarbibâ wini redseja weenigo eespehju zihnitees ar kontrrewoluziju. Tamdehl wini atrada par eespehjamu wiskaunakos apstahkkos atteiktees no sawas schkiras patstahwigas politikas weschaas: wini atteizàs no waras sanemschanas Strahdneeku un Saldatu Dep. Pad rokàs un ar meerigu prahtu peenehma maswarigus (atskaitot kara ministra) portfeļus burschuasiskâ Pagaidwaldibâ.

Wisu scho sarunu, kauleschanàs sekas ir wiseem tagad redsamas. Atleek nowehrtet: ka ir pazgrostijees, kas ir eequhts woj posaudets. Wiss, kas lihdz schim i nahzis klajà, runà tikai to, ka teescham katda tur weenoschanàs ir panakta un panahkta ar obuteju peekahpschanos. Burschuasija ir peekahpusees wahrdos, jaunee ministri, jeb labak sakot, Str. un Sald. Dep. Pad. — darbos. Konflikts sahkàs ar Pagaidwaldibas kara politiku un isbeidsàs ar to, ka soz. ministrs Kerenskis, Skobeļews un Zeretelli sahka runat gandrihz waj Mikukowa walodâ. Konflikts sahkà ar proteiteem pret kara turpinaschanu un beidsàs ar usaizinajumu saldateem ne tikai atgriezatees, bet eet ari usbrukumâ. Jaunà Pagaidwaldiba savâ deklarazijas projektâ atsihst par sawu swarigako usdewumu west ne tikai aissargaschanos, bet ari usbrukschanas karu, nelaut Wahzijai sakaut sabeedrotos, t. i. turpinat karu tik ilgi, zik ilgi to wehlesees sabeedroto imperialistiskàs waldibas. Ta jau waiks naw nekahdas uswaras. Ir grosijuschees wahrdi, bet aktiwà kara politika paleek ta pate tikai tagad ta tiks westa ari Strahdneeku un S. Dep. Pad. wahrdâ.

Pahrejà jaunàs Pagaidwaldibas platforma neko sewischka nerahda, neko sewischka nesola. Wisas swarigàs reformas teek atliktas lihdz Satwerstmes Sapulzes isschkirschanai. Bet sewischki no swara ir deklarazijas beidsamais punkts, kursch runà par zihņu ar kontrrewoluziju. Tur blakus kontrrewoluzijai nostahdita ir rewoluzija un teek pasinots, ka jaunà waldiba wedìs energisku zihņu ar katru ne uz teesbam, ne uz likumeem pamatotu rihkoschanos. Jaunà waldiba grib dibinatees uz wezàs zaristàs kahrtibas likumeem, no kureem gandrihz neweens pants nestahw saskaņà ar demokratijas prinzipeem, interesem, ne ari ar tagad pee mums pastahwoscho kahrtibu. Jaunee ministri nespehj waj negrib saprast ka rewoluzija atzehluse schìs wezàs teesbas, wissus schos wezos likumus. Preeksch wineem naw dsihwes ar sawàm nenoteedsamam prasibam, bet wini redz tikai teesibas, likumus, wezos bauschla gabalus. Wini ir ar meeru schos bauschlus groziit bet preeksch tam wajadsigs laiks, jagaidot Satwerstmes Sapulze. Pate Pagaidwaldiba darit neko neusdroschinas un leedz darit ari sabeedribai winas organizaziju periodâ. Jaunà Pagaidwaldiba noleedz rewoluziju un atsihst schkiru kopdarbibu, ne zihņu. Wina sauz par anarkiju katru solì, kas iseet us wezo formu un kahrtibas lauschanu, wina peeteiz karu Kreewijas rewoluzijas turpinatajeem un paschai rewoluzijai. Wini domà ne zihnitees bet sakkaut.

Tamdehl naw brihnums, ka pat Mikukows kursch gandrihz ar dsihsbas tika padsihts, tomehr zer ka jaunà pagaidwaldiba „glahbs" Kreewiju ar no starptautisklà „negoda" (kara lihguma lauschanas), ir iswetis Kreewiju no saimneezisklà posta un sawa dischot „anarkiju". Jaunà waldiba — tagad ir fakts. Winu apsweiz wisi tee, kuri stahw uz likuma, kahrtibas un besprahtigas „dselsis disziplinas" pamata (Kerenska wahrdi). Winu apsweiz sozialistu rewoluzionaru un masineeku wairakums, apsweiz wisi pahrejee kreesee, isnemot „galejos" t. i. internazionalistus, kà leelineekus, tà masineekus un soz. rewoluzionarus. Apsweiz scho jauno waldibu ari kadeti, par „Birschewija Wedomostji" noslauka weenu preeka asaru — paldees Deewam, „glahbta" tehwsemite Kreewija.

Pirmee soki, kahdus spehruse jaunà Pagaidwaldiba, nepahrprotami rahda, kà schi „glahbschana" tiks westa. Pagaidwaldibas deklarazija jau pati par sewi runà peeteekoschi skaidri, ka jaunee wehschi buhs tee paschi wehschi, tikai zitâ kulitê un drusku dsihwes spehjigaki. Winu mehrkis — stipra un weenota waksts wara, ar kuras palihdsibu ta zer turpinat karu un apspeest tà dehweto „anarkiju" t. i. rewoluziju walsts eekscheenê un sewischki semneeku kustibu. Gribam tizet ka Jaunà Pagaidwaldiba nekersees pee zilpas un swina pupas, bet waj katorga, kas wehl lihdz schim laikam paleek spehkâ, pee soz. ministreem buhs daudz patikkamaka netà pee wezeem, par to mehs wehl schaubamees.

Bez tam kara un juhrleetu ministrs Kerenskis ir isteikis jau sawu pirmo pawehli kurâ pasino, ka 1) netiks peenemti nekahdi lubgumi pehz atlaischanas no amata no augstakas kara preekschnezibas — tà tad wisi Nikolaja Aksnaiadâ rokas puischi Aleksejews, Brusilows Radko-Dmitrijews u. z. wisi paleek pee stuhres, — Kerenskis, sozialists, ustizas teem, ustizas atklahteem melnsimtneekeem; 2) Wiseem, kas patwarigi atstahjuschi sawas deenesta weetas, jaatgreeschas wiswehlakais lihdz 15. maijam — tà tad wisu spehku kopâ wahkschana, dselsis disziplinas eeweschana, lai dsihtu armiju jaunà neweenam semneekam, neweenam strahdneekam newajadsigâ slaktinâ. 3) Kas to nespildis, tiks sodits pehz wisas likuma stingribas; — likums paredz katorgu; tà tad atkal pildisees zeetumi ar saldateem katordsneekeem, ar teem, kuri newehlas karot, newehlas leet ne zitu, ne sawas aksnis bagatueeku labâ.

Wezee reakzionaree generali bija atteikuschees no weetam, bet pehz isskaidroschanas ar soz. ministreem Kerenski, Skobeļewu, Zeretelli, tee speduschi weens otram rokas un schkihruschees, kà kaudis, kas ees turpmak roku rokàs. Sozialisti-ministri speesch rokas zara deendereem.

Genaraļa Gurko pawehle par saukschanu pee atbildibas saldatus, kas aresteju schi kahdu brigades generali par neprahtigas pawehles doschanu un aizrahdijums ka bez isnehmuma katra pawehle ir jaispilda un tad tikai war schehlotees — wiss tas skan, kà isimeekls. Papreeksch ejeet nekam newajadsigâ usbrukumâ uz prowokatora generaļa pawehli un tad, kad juhs buhseet apsilakteti, kad neweens no jums wairs nebuhs starp dsihwajeem, tad ejeet un schehlojatees. To prasa jaunâ dselsis disziplina, to prasa jaunà „rewoluzionarà (?) Pagaidwaldiba", to prasa sozialistiskais kara ministrs Kerenskis.

Bet kas tad ir profijees?

Ir jauna waldiba, waldiba, kura ar sawu tuwredsigo politiku aisstahw apspeeschanu burschuasijas intresês, waldiba, kura nespehj atteiktees no katorgas, no kauschu slakteschanas, no kalposchanas kapitalam.

Ir jauna waldiba, kura grib un zentisees runat rewoluzionaràs tautas wahrdâ, kura isleeto sarkano karogu, lai

dotu eespehju waldit joprojam burschuasijas kara tihkotajeem, joprojam dsiht nahwê miljonus.

Bet mehs sakam un mums jasaka: waldiba, kas aisstahw karu, katorgu, kas speesch roku wezà zara ustizigeem kalpeem — naw tautas un newar buht tautas waldiba Ne tauta, bet burschuasijas kalpone — jaunà pagaidwaldiba.

Kursemes aneksijas jautajumâ.

Lasu laikrakstos, ka bessemneeku sapulzê Walmeerâ dsejneeks Pludons runajis par kreewu leelineeku isturescha nos pret Kursemes atpakaldabuschanu Latwijai un sewischki asi usbruzis Leninam, kursch awisê „Prawda" pat atsihstot, ka uz Kursemi esot teesiba tikai Wahzijai, jo Kurseme esot wahzu seme, kuru Kreewija winai sawâ laikâ atnehmusi. Pludonis lizis preekschâ peenemt protesta rosoluziju pret Leninu, kas tomehr atraidita. Ir jau peedodams latweeschu dsejneekam, ka winsch naw lasijis, waj naw sapratis kreewu s.-d. laikrakstu, bet naw saprotams, ja us to muhsu s.-d. sinaja atbildet tikai to, ka wisa soz. dem. tatschu neatbildot par aizewischka beedra, t. i Lenina wahrdeem.

Pat tam, kas nebija lasijis, ko sazijis b. Lenins „Prawdas" — un es neatminu teescham, waj winsch jel mas par to rakstijis „Prawdâ" — wajadseja ar logikas palihdsibu nahkt pee slehdseena, ka Lenins to nemaj newareja teikt, jo Kurseme pee Wahzijas nekad naw peederejusi. Ja jau runà par winas peederibu, tad wina buhdama atsewischka „leelkunga" (herzoga) walsts sem Polijas „ehrgka spahrneem", wehlak krita Kreewijas eezeltu „leelkungu" rokâs un beigâs 1795. g. notika galigi sem Kreewijas „ehrgka spahrneem", tas ir, tika aneksêta no Kreewijas, kur wina nemitigi atradàs lihdz wahzu kara pulku eenahkschanai, tas ir lihdz Kursemes pagaidaneksêschanai no Wahzijas.

Kad nu Kreewijas demokratija usstahdija prasibu, lai slehdz meeru bez aneksijàm un kontribuzijam, tad to tatschu gan i kursch peeaudsis zilweks saprata, ka meeru bez aneksijam un kontribuzijam prasija kà no weenas, tà otras puses, kà no Kreewijas, tà no Wahzijas puses.

Kad nu, sakarâ ar Franzijas peeprasijumu atdot atpakaļ warak kà 45 gadus atpakaļ aneksêto Eizas-Lotringu, Maskawas s.-d. awise aisrahdija, ka Kurseme jau ari esot no Kreewijas aneksêta seme, tikai wehl kahdus 70 gadus atpakaļ. Un kad birgeku prese par to sahka nirgatees, tad b. Lenins, patlaban atbrauzis sawâ pirmajâ runâ ihsi atsihmeja, ka naw jau nemaj nepateesa peesihme, ka Kurseme teescham ir Kreewijas aneksija un tur neka naw ko eebilst. Wehl jau mehs wisi, kas wezaki par 25 gadeem, labi atminam, ar kahdu urra patriotismu kreewu zarisms, pakalpigàs latw. burschuasijas pabalstits, — noswineja schis peeweenoschanos 100 gadu jubileju 1895. gadâ.

Bet nu tahlak! Kas lasijis zik nezik b. Lenina (Iljina) rakstus, labi atminès, ka taisni Lenins polemikâ ar poku s.-d. beedreem usstahjàs uz stingrako parikkuras tautas teesibu uz paschu atteikschanos, ko winsch taisni saprot kà teesibu atdalitees patstahwigâ walstî, ja wairums to prasa. Pee tam winsch pret poku beedreem s.-d., un ari pret muhsu latweeschu s. d. wairuma domam, usstahjas par tik tahlu par „nazionalismu", ka winsch pastahw uz atdalischanàs teesibu pat tad, ja schinî jautajumâ wairums buhtu birgeku pusê un proletariats palikta masakumâ tam pretim. Taisni schinî garâ noteikti ari skan b. Lenina eesneegtà un Kreewijas s.-d. partijas konferenzê nule peenemtà resoluzija.

B. Leninam wairak reis ir gadijees atklahti wehl isteiktees par Kursemes jautajumu un wina wahrdi burtiski skaneja: wahzeeti ahrâ, kreewu ahrâ un tad Kurseme (un tapat Polija), lai swabadi balso, kur wina gribbuht: pee Kreewijas, pee Wahzijas, jeb pilnigi patstahwiga. Un kad somu s. d., kas tagad Somijâ ir pee waldibas stuhres, patlaban greeschas pee Kr. s.-d. strahdneeku partijas Z. K. sawâ sadursmê ar muhsu Pagaidwaldibu, tad Z. K. taisni un skaidri tai atbild: Somijai ir pilniga teesiba atdalitees, jo wina tikai to grib. (Pateesibâ, wina pastahwigi bija atsewischka walsts, kuru tikai tagad Pagaidwaldiba grib aneksêt, tàpat kà agrak mehginaja zarisms). Un taisni masineeku „Strahdn. Awise" (kreewiskà) bija ta, kas te usstahjàs pret Somiju.

Mehs sakam, ka beedris Lenins ar beedreem eet pehrak tahlu uz nazionalismu pusi, ja usstahda ikkuras tautas neaprobeschotu teesibu pret atdalischanos un mehs sakam, ka imperialisma laikmetâ runat par maso walstu pastahwibu wispahri ir behrnischki. Mums b. Lenins, kà leelas nazijas lozeklis, nahk pretim ar wairak teesibam, itkà mehs to paschi gribam, jo mehs sakam, kà proletariata interesês ir taisni leelas walstu apweenibas. Bet waj nu naw pilnigi besprahts pehz wisa ta dsejneeka Pluhdona pahrmetums b. Leninam, ka winsch gribot Kursemi, bez Latwijas (tas ir bez latwju tautas) sinas un atkaujas atdahwinat Wahzijai (warbuht winsch pat gribeja teikt „pahrdot"). Dsejneekam ir teesiba uz fantasiju, ir teesiba sagrozit wahrdus dsejas un atskanu labad (to sauz par dsejneeka brihwibu — poltische Liceny), bet schahdus dsejneeka panehmeenus nedrihkst eewest politikâ.

B. Lenins eet tik tahlu, ka taisni dod teesibu Kursemei, sinams, ja grib kopâ ar pahrejo Latwiju — ikkurâ laikâ pawisam atdalitees. Bet ari mehs, Latwijas s. d., peelaischam, ka, ja starptautiski sareschgijumi negrozami isbihditu Kursemes patstahwibu, kà neitralas semes, jeb kà brihwoklu semes, tad mehs sinams, balsotu ari par pahrejàs Latwijas peedalischanu patstahwigai Kursemei. Bet mehs sinam, ko nosihmè tahda neatkariba weenalga, waj kà Beigija — ar kara spehku, waj kà mehs to domajam — bez kara spehka. Tadehk mehs ari esam pirmâ kahrtâ par plaschi demokratiski paschwalditu nedalitu Latwiju — demokratiskâ Kreewijâ, ja ne plaschaki — Wiseiropas waj Wispasaules demokratiskâ republikâ.

Tikai tad Kursemes interesês buht par Kreewijas aneksiju semi, jo tad ta buhs brihwa, pilnteesiga Kreewijas waj wehl plaschakas demokratijas sastahwdaļa. §

Gatawojatees uz pilsehtas domes wehleschanam!

Maija otrâ pusê noteek wehleschanas uz pilsehtas rajonu domem. Schis ir pirmàs wisp., weenlihdsigas, teeschas un aisklahtas wehleschanas Peterpilî. No winu isnahkuma atkarajas, kahdâs rokâs nonahks pilsehtas paswaldibas organi, kahdâs rokâs uz preekschu buhs pahrtikas, sanitaree u. z. pilsehtas saimneezibas nosares.

Tomehr galwenà scho wehleschanu nosihme — politiskà. Sche katra partija, usstahjotees ar sawu kandidatu listem, wehleschanu zihnâ ees sem saweem politiskeem losungeem, jo pilsehtas paschwaldibas leetai, sewischki pahrtikas jautajumam zeeschs un nesaraujams sakars ar wispahrejeem jautajumeem, ar karu un rewoluziju.

Ari strahdneezibai janem wisdsihwakà daliba wehleschanu zihnâ, ejot sem rewoluzionaràs sozial-demokratijas karoga, usstahdot wisur sawus losungus. Wehleschanu sapulzês mums noteikti jaaisstahw sawi usskati un prasibas, neatkahpjotees ne druskas no tàm, neejot kompromisâ ar burschuasiju un peekahpigo sihkpilsonibu. Tikai tà nostahjotees, mehs skaidri parahdisim sawu ihsto spehku un guhsim sawâ pusê darba tautas peekrischanu.

Wehleschanu zihnas drihz sahksees. Lai guhtu panahkumus, uz tàm jau preekschlaikus jagatawojas. Beedri strahdneeki! Safauzat eepreekschejàs sapulzes, agitejat, usstahdat wehleschanu platformas! Laiks negaida!

Gatawojatees uz pilsehtas domes wehleschanàm, ejot roku rokâs ar Kreewijas sozialdem. strahdn. partijas. Peterpils organisaziju saskanâ ar tàs lehmumeem un norahdijumeem.

Laikrakstu apskats.

Waj klausibas laikus?

„Nowajas Schisn" 14 num. rakstâ „Darba ministrija" G. Ziperowitschs raksta: „Ja tee naw tukschi wahrdi — „rewoluzionara aissargaschanàs", tad wisus, kas stiprs un wesels transchejâs! Ja naw tukschi wahrdi — „ruhpneezisklàs dsihwes organizeschana" schis aissargaschanàs noluhkeem, tad wisus, kas spehzigs un wesels pee skruhwbenkeem un raktuwês!

Par to ruhpetees wajagot jaunai dibinamai darba ministrijai. Winai esot ari daudzi ziti usdewumi, bezdarba nowehrschana, darba laika noregulescha na, wispahreja darba klausibas eeweschana (всеобщая трудовая повинность)

Waj tik nebuhs drusku par daudz! Wisus raktuwês, wisus pee skruhwbenkeem, wispahreja darba klausiba — tas jau isleekas tihri kà dsimtbuhschanas eeweschana. Un ja mehs wehl sinam, „ka rewoluzionarà aissargaschanàs" ir teescham tukschi wahrdi, ja mehs sinam, ka jaranà par rewoluzijas turpinaschanu, tad sawadi isleekas apweenotàs „Nowajas Schisn" prahtojumi. Wiss raksta saturs rahda, ka Ziperowitschs „darba ministriju" grib isweidot pehz ta parauga, ka zitâs walstîs teek isweests „walsts sozialisms". Kà ar wisa gan muhsu „sozialisteem" newajaga!

Ds.

Pasturoiums muhsu lasitajeem un wiseem strahdneekeem.

Wairakkahrt „Strahdneeku Awise" rakstijusi melus par „Zihnu" un rewoluzionaro soz.-dem. darbibu un darbineekeem. 27. numurâ (6. maijâ) ta atkal nekaunigâ kahrtâ melo un sagrozа faktus. Rewoluzjozialdemokratija (un lihdz ar to ari b. Lenins) noteikti usstahjas par to, ka katrai tautai ir tee bas pat nodalitees no Kreewijas. „Str. Aw." melo un lasitajeem tenko gluschi pretju lihdz ar Goldmani, Pluhdoni u. z.

Mehs tadehk neatrodam par eespehjamu uz preekschu ar „Str. Aw." eelaistees nekahdos isskaidrojumos. Par melu lapam mehs klusejam. Redakzija.

Partijas dsihwe

Kr. Soz.-Dem. Str. Partijas Wiskreewijas konferenze.

(Turpinajums.)

Zeturtà konferenzes deena, 27. apr. weltits galwenâ kahrtâ darbeem sekzijâs. Sekzijas pawisam isbihditas seschas: 1) agrar jautajumâ, 2) nazionalâ jautajumâ, 3) partijas programas pahrstrahdaschanai, 4) jautajumâ par stahwokli Internazionalê un apweenoschanos ar internazionalisteem, kuri organisatoriski naw saistiti ar partiju, 5) par Satwerimes Sapulzi, 6) organisazijas jautajumos.

27. aprila wakarâ noteek pilna sapulze, kurâ resoluziju isstrahdaschanas komiteja lee' preekschâ dimas resoluzijas: 1) par atteezibàm pret karu un 2) pret Pagaidwaldibu. (Abas resoluzijas galwenos wilzeenos pilnigi saskan ar Maskawas latweeschu grupu konferenzê peenemtàm resoluzijàm (sk. „Zihnas" Nr. 37.) un tiks wisâ drihsumâ nodrukats „Zihnâ".)

Pirmo resoluziju „par karu" referè un aisstahw b. Lenins. Resoluziju komisija un tapat ari referents (abas min. resoluzijas komisijâ peenemtas weenbalsigi) sadala trijâs daļâs: 1) kara analihse no schkiru weedokla; 2) par tà sauzamo „rewoluzionaro aissargaschanos" un 3) par to, kà karsch isbeidsams.

Pee pirmàs daļas referents tuwak apstahjàs pee jautajuma, kas ir aneksija, nostahdidams to kà zentru, ap kuru grozàs wisi kapitalistu plahni un demokratijas prasibas. Lenins isteiz domas, kà weenigi tad war usstahdit skaidras un noteiktas prasibas, ja schis jehdzeens ir pilnigi skaidrs. Lenins apsihmè par aneksiju katru semes gabalu kuru kahda walsts ar waru eeguhst kà kara laupijumu jeb ar waru pret eedsihwotaju gribu aistura to sawas robeschâs.

No scha redzes stahwokļa ari Kurseme usskatama par no Kreewijas aneksêtu, jo tà kahdreis no winas patwarigi sew peeweenota; tapat saprotams ari Polija, Somija, Widzeme, Igaunija u. z. Nostahjotees noteikti uz schà redzes stahwokļa naw peelaischama neweenai walstij kahdas zitas tautas apdsihwota semes gabala peeweenoschana sew (kaut ari kà Kreewijas Pagaidwaldiba zenschàs peeweenot sew Politu — „brihwas kara saweenibas weidâ) pret eedsihwotaju skaidri un nepeespeesti isteiktu gribu, waj ari kahdas semes peespeest patureschana sawâs robeschâs (peem. Kursemes wisp Latwijas, ja tà to nemehletos).

Otrà resoluzijas daļa raksturo rewoluzionaràs atgainaschanàs politiku un tos pilsoniskos slahnus, kuri schajâ sinâ noskaidrotas apsinas dehl pabalsta burschuasiju, kura sawukahrt scho „atgainaschanos" pahrmehrsch par usbrukschanu eenaidneekam sawu imperialistisko intereschu labâ. Schos plaschos sihkpilsonibas un semneezibas slahnus, kuri sastahda leelako eedsihwotaju wairumu, mums jadabon rewoluzionarà proletariata puse zaur spehzigu un plaschu agitaziju, nostaidrojot masam winu stahwokli un usdewumus. Tas eespehjams koti attiwâ weidâ, pateizotees tàm brihwibam, kahdas ir mums dewusi rewoluzijas uswara. Treschâ resoluzijas daļâ noteikti atspehkoti burschuasijas meli par to, ka leelineeki saukuschi „schtikus durt semê"; wispahri newar buht runas par separatu meeru ar Wahzijas waldibu, partija, kura weenmehr stahwejusi uz stingra internazionalisma weedokla, war beigt karu weenigi internazionalos apmeeros.

Resoluzijai eesneedz wairakus pahrlabojumus, kurus gandrihz bez isnehmuma atraida. Resoluziju peenem ar wisàm balsim (7 peeturotees)

Otru resoluziju par pagaidwaldibu aisstahw b. Sinowjews. Winsch noskaidro tagadejo stahwokli, pagaidwaldibas isturescha nos un winas raksturu, aisrahda ari uz koalizijas ministrijas nepeelaschamibu preeksch demokratijas. Sinowjews aprahda grubto ekonomisko stahwokli, kursch speedis Pagaidwaldibu aiseet no sawàm pozizijam. Bet lai to paahtrinatu un pehz eespehjas pilnigak pahrwahretu burschuasiju, mums jakonzentrè wisi spehki Strahdneeku Saldatu Deputatu Padomês, tàs jaorganizè, jaapweeno sawâ starpâ un zaur tam jaiswed zihna ar kapitalismu Pagaidwaldibas personâ. Scho resoluziju peenem ar wisàm pret 7 balsim, 6 atturotees.

(Turpmak wehl.)

Sabeedriskà dsihwe.

Iz swilpotaju bara.

Sen gaiditais, no daschceem pilsoneem, Kurschewizs beidzot ari pee mums eebrauza „Saweesigà" beedriba winu bija usatzinajusi sen, bet daschadu apstahkļu dehl tas nebija warejis eerastees, un nu beidzot tomehr.

Pirmà lekzija bij par karu, rewoluziju un Pagaidwaldibu. Uz to bija eeradusches pahri par 400 zilweku, jo galwenais bija — ne pats lektors, bet temats, kuru tas bija nehmees apskatit. Gaidija tautu sen un klausijàs tapehz ar wehl leelaku interesi — jasaka — mutes atplehtuschi. Galwenais lekzijas saturs bija — dot demokratijai brihdinajumu, lai tà nepahrsteidzas ar krasu rewoluzionarismu, kà to darot leelineeki ar Leninu preekschgalâ. Wehsture ejot uz preekschu, bet wina warot eet ari atpakaļ, kà tas esot notizis Franzijas 71 g. Komunas laikâ. Karsch jaturpina kamehr to neisbeidz sabeedrotee, jo zitadi mums draud breesmas no Anglijas, Franzijas un Japanas. Kreewijas demokratijai saws rewoluzijas darbs esot japeeskano pee sabeedrotàm walstim. Kreewijas aissteigschanàs preekschâ Wakar-Eiropai, warot nahkt tikai paschai rewoluzijai par launu. Lektors noeet pat tik tahku, ka sahk runat par sozialisma breesmam, nelaimigo sozialismu, uz kuru neesot Kreewijas tumschà masa nemaj sagatawota.

Atklahjot debates wisi runataji lektoru kritise norahdidami, ka leelineeku uskats par rewoluzijas usdewumeem ir pareizaks, nekà Tscheidzes un zitu mehreno, un pee tam mums galwenàm kahrtam jabaidas ne no „nelaikà nahkoschà sozialisma", bet gan no burschuasijas kontrrewoluzijas, kura ar katru deenu peenemas.

Otrà lekzija bija domata par rewoluziju un Latwijas paschwaldibu, kaut gan pateesibâ lektors tikai attihstija un aisstah-

weja sawu autonomijas projektu (skat. „Tauretajs“ Nr. 2 1917. g), kuru tas nostahdija kà weenu no momenta galwenakeem darbeem, jo ja to nedarischot strahdneeziba tad waru sagrahbschot sawàs rokàs burschuasija, kura var autonomiju runajot un rakstot bes apstahjas.

Bes tam lektors gari un plaschi stahstija par sewi, ka winsch esot sozialdemokrats un ne tikai, bet winsch esot — latweeschu sozialdemokrats. Winu esot apwaktejuschi speegi — Sprogis un Upmals, kurus tapat kà Makinowski warejis jau eepreeksch pateikt — par no azim ween. Wina gods esot aisskahrts rakstinà is „Zihnas“ „Latwija mostees“, kurà esot pilnigi pirmseemneezìskas domas, kur, tà sakot, noleedsot Latwijas paschwaldibas prasibu un tihri weeglprahtigi nostahdot blakus Goldmanim un Sahlitim Maskawas „Kulturas Biroju“. Rakstinsch pateesibà sauzot — Latwija gulstees! Tad esot tahlak babù pa rageem beedrs Stutschka, kursch prasot weetejàs paschwaldibas eestahdes no eeredzeem ne tikai latweeschu, bet ari zitu walodu praschanu. Bes tam lektors gari un plaschi runà par skolas atdalischanu no basnizas un pehdejàs no walsts. Wiswairak lektors sajuhsminas par mahzitajeem sozialisteem, kuri nenahkot wairs ka realzijas kalpi, bet gan ka komunisma aistahwji — peemehrs Schweize. Klausstaji neskatotees uz leelo nogurumu pehz uz eelas pawaditàs deenas (18. aprilis) par wisu bija sajuhsminajuschees bes mehra, jo katris redseja ka „Zihna“ un ziti sozialdemokrati rihkojas nepareisi noleegdami tuhlitejas autonomas paschwaldibas eewesschanu Latwijà.

Debatês runatajs nostahjàs atkal pret lektoru norahdidams ka lektors ir stahstijis tikai garas un plaschas anekdotes un ari nepareisi usbruzis „Zihnai“ un sozialdemotratijas eenemtai posizijai pret Latwijas paschwaldibas prasibu kura neweens nenoleedsot, bet pagaidam atsakas no isweschanas dsihwê ais nenormalàs kara dsihwes Baltijà.

Beigàs lektors eesneedsot trihs apsweikschanas telegramas kuras ari teek peenemtas — weena Rainim un Aspasijai, otra Rigas Sald. un Str. Dep. Padomei, treschà Preedkalnam. Pret pirmo ziti balso pretim motiwejot, ka Rainis ir pabalstijis ar saweem prozenteem schowinismu un karu un ka winsch wairs newar tikt usskatits ka beedris strahdneeku preekschpulkà — sozialdemokratijà.

No malas teek eesneegta resoluzija atteezibà uz Latwijas paschwaldibu — wina schahda:

„Sapulze, apskatot jautajumu par Latwijas paschwaldibu, nahk pee slehdseena, ka prinzipà atsihstot demokratiskas paschwaldibas nepeezeeschamibu uz wispahreju, teeschu, aisklahtu u. t. t. balsoschanu pamata, — pastahw uz to, ka pee tagadejeem kara apstahkleem, kur weena daka Latwijas ir eenemta no Wahzijas un wisumà tautas demokratija wed nenormalu sabeedrisku dsihwi — ir iskaisita pa Kreewiju un atrodas mobiliseta armijà, — iswest pateesu demokratisku paschwaldibu ir neeespehjams, wismaz kas waretu nostahtees kà weetejàs sabeedriskàs dsihwes noteizeja. Stahdot pirmà weetà rewoluzijas turpinaschanu, mehs stahwam tikai par wisu weetejo paschwaldibu demokratisaziju.“

Kad teek pasludinati balsoschanas resultati, ka 72 par, 60 pret — izsetas trokšnis un pilsoni kleedz, ka nepareisi, ka japahrbalso. Sapulzes wadonis atsakas no sapulzes wadischanas. Teek likts preekschà isbibdit jaunu bet sauknotee pilsoni to atsakas darit, un kaut skolmeistars noeet pat tik tahlu, ka sauz sozialdemokratus par prowokatoreem. Is sapulzes iseet militschi, kuri par mineto isteizeenu „semes sabli“ arestè. Trokschnojot isklihst wisi. Sapulzê peedalijàs pahri par 300 zilweku. Soms.

Harkowà, 21. aprilî

Helsingforsas latweeschu sapulze 1. maijà.

Wairakumu sastahdija matroschi. Sapulze bija organiseta no weet. soz.-dem organizacijas latw grupas.

Deenas kahrtibà bija:

1) Sinojumi; 2) Karsch un rewoluzija; 3) Atteezibas pret Pagaidwaldibu un Str. un Sald. Dep. Padomi; 4) Latwijas autonomija demokratiskà republikà; 5) Agrarjautajums.

Runataji attehloja tagadejo stahwokli un demokratijas atteezibas pret Pagaidwaldibu un Pet. Str. un Sald. Dep. Pad. sakarà ar pahrdsihwojamo waldibas krisi. Pehz neleelàm debatem un daschu sklumu noskaidroschanas sapulze peenehma abos jautajumos sekoschu resoluziju:

Helsingforsas latweeschu sapulze, apspreeschot jautajumu par karu un rewoluziju, atzihst par nepeezeeschamu uz ahtrako isbeigt aznaino tautu zihnu par labu kapitalismam, kursch to wed pasaules tirgus dalischanas un wispasaules proletariata nowahjinaschanas noluhkà. Noseedsigai zihnai tautu starpà japahrmehrschas sozialistiskà Wis-Eiropas rewoluzijà, kurà demokratija sazelsees pret kapitalisma juhgu.

Tapehz mehs, lai sasneegtu scho mehrki, prasam wisas waras pahreeschanu demokratijas preekschstahwju — Stahdneeku, Saldatu, Semneeku un Kalpu Deputatu Padomju rokàs, lai demokratija teescham brihwi, bes kapitalistu intrigam un wiltibam, waretu iswest zauri kara likwidaziju, noteikti Kreewijas tautu wahrdà isskludinot winas noteikto gribu isbeigt starptautisko slaktinu. Mehs usskatam tagadejo Pagaidwaldibu par kapitalistiskàs burschuasijas intereschu aisstahwi kura eet pret tautas gribu un soli pa sokam zenschas aprobeschot tautas eekarotàs brihwibas un teesibas, lai, sagrahbjot pilnigi sawàs rokàs wisu waru, turpinatu kopà ar angku, frantschu, amerikanu u. z. kapitalisteem lauischanas un demokratijas isnihzinaschanas karu sawu maku pildischanai.

Tapehz mehs atklahti ussahkam noteiktu organisetu zihnu zaur muhsu Str., Sald., Kalpu un Semneeku Deput. Padomem wisà Kreewijà pret scho Pagaidwaldibu un, neeelaischotees ar to nekahdos islihgumos, neeejot nekahdàs koalizijas ministrijàs zentsimees dabut swarstoschàs demokratijas sahku wairakumu muhsu pusê un panahkt Pagaidwaldibas krischanu kaut ari tas prasitu upurus no rewoluzionaràs demokratijas.

(Resoluzija peenemta ar wisàm pret 2 b., 4 atturotees.)

Latwijas autonomijas leetà sapulze ar wisàm balsim, 2 atturotees, peenem schahdu resoluziju:

Mehs sapulzejuschees atsihstam ka Latwija ihstu autonomiju sasneegs tikai tad, kad reisà Kreewijà tiks eewesta demokratiskas republikas eekahrta, kura lihdz ar to dos wisàm tautam pilnigas paschnolemschanàs un paschnoteikschanàs, kà ari paschwaldibas teesibas.

Mehs tapehz atsihstam par swarigako un leelako momenta usdewumu zihnu par scho demokratiskàs republikas eekahrtu, tas ir zihnu par aznainà Eiropas kara isbeigschanu un leelàs Eiropas rewoluzijas sahkschanos, kura weenigà war dot uswaru pret isstahzeju, nospeedeju kapitalistu schkiru un atswabinat wisas tautas no kapitalisma juhga.

Mehs atsihstam par wajadsigu iswest dsihwê tuhlit uz weetas Latwijà paschwaldibas prinzipu, sanemt demokratijas rokàs weetejos lauku un pilsehtu paschwaldibu organus.

Mehs bes tam usstahjamees pret katru nodalischanos par sewi atsewischkà walsti, waj ar Kreewiju federatiwi apweenotà dakà, jo redsam sche tautiskà prinzipa izzelschanu pretim internacionalisma prinzipam, kursch sanz tautu demokratiskos slahnus uz brahlibu un apweenoschanos kopejà zihnà par sozialismu.

Agrarjautajumà sapulze pehz pahrrunas weenbalsigi peenem Walmeeras bezsemneeku sapulzê peenemto resoluziju agrarjautajumà. Artka.

L. Trozka (Bronsteina) un zitu emigrantu atbraukschana.

Wakarright eebrauza Petrogragà A. L. Trozkis weens no Petr. Str. Deput. Padomes wadoneem 1905. g. rewoluzijà. Trozka zelojums no Nujorkas lihdz Petrogradai ildsis 2 mehneschus. Weenu mehnesi Trozkis turets arestets Halifaksê, kopà ar kara guhstekneem. Par scho mehnesi aresteteem wajadsejis pahrzeest neapraksta mas gruhtibas. Pa wangneezibas laiku Troizkis wedis energisku sozialistisku propagandu wahzu saldatu widù kas beidsot tizis noleegts no angku waldibas. Torneo Trozkim atnemti wisi papiri un awises ar solijumu, ka wiss atnemtais tiks nosuhtits uz Tscheidses adresi. Peekratischanas ofizeers koti skki Trozki nopratina is un sewischki interesejees pee kahdas awises pehdejais strahdaschot.

Ar scho wilzeenu eeradàs ari Bekzijas ministrs sozial-patriots Wanderwelde.

Priwatihpaschums swehts.

Priwatihpaschums swehts, kaut ari winsch buhtu guhts wisnoseedsigakà kahrtà. Tikai tà war saprast meera-teesas lehmumu par daschadu rewoluzionaro organisaziju isdsihschana is tà sauktàs Ksejchinskajas pils, kura ir eeguhta no winas tagadejàs ihpaschneezes ar walsts naudu. Tagadejee kahrtibas wihri tomehr pasihst tikai likuma burtu, wini ir akli punktu un pantu, nodseltejuschu, sapelejuschu papiru wehrgi, tamdehk winu lehmums — priwatihpaschums swehts, rewoluzionari jaisdsen.

Jauna waldiba un K.-d. partija.

K.-D. partijas Zentralà Komiteja pasino sawu isturesschanos pret jauno Pagaidwaldibas sastahwu. Kadeti issaka pilnigu peekrischanu Mikukowa politikai, tai paschai politikas, kura noweda pee konflikta ar Str. un Sald. Dep. Padomi.

Par galweno jaunàs waldibas usdewumu wini skaita waras nostiprinaschanu un noteiktu zihnu ar „nesseedsigeem un anarkistiskeem sabeedribas elementeem“, zihnu, kura noeet pat lihdz peespeeschanas lihdzekleem. Sem „anarkistiskeem elementeem“ kà sinams, kadeti sasrot rewoluzionaràs sozialistiskàs grupas, kuras stahw uz internacionalas posizijas t. i. leelineekus, masineekus, internacionalistus un daku s.-r. Kadeti pilnigi ignorè jaunàs waldibas eeksejo reformu programu un usstahda sawu programu sastahwoschu no daschadam diwdomigam frasem. Un scho programu wini usdod iswest waldibas preekschstahwjeem.

Martowa un Akselroda telegramas.

Awisê „Nowaja Schisn“ nodrukatas sekoschas telegramas no Martowa un Akselroda:

„Telegrafejeet Tscheidsem muhsu domas — katra eeeeschana koalizijas ministrijas sastahwà ir nepeelaischama

Martows.

Otra telegrama: „Domaju drihz eerastees Weenoschanàs ar wakarejo pretineeku mani stipri ustrauz. Es nu pahrleezinats, ka resultati buhs tahdi paschi ka pee wehleschanam kara — ruhpneezibas komitejas. Daudz sintomi pastiprina schis schaubas. Kompromiss schinî jautajumà nowedis pee behdigam sekam. Es baidos, ka tàs paschas kluhdas atkahrtoschana muhs dsihi kompromitès.

Is Martowa un Akselroda telegramas masineekeem: „Lihdz schim mehs atturejamees istetkt muhsu domas atteezibà uz jauno nemeerigo stahwokli. Schis stahwoklis ir bei schaubam sareschgits, tomehr winsch neiskaidro, pehz muhsu usskateem, juhsu atteezibas pret to“. Koti nospeedoschu eespaidu atstahjusi uz Martowu un Akselrodu masineeku peedalischanas manifestaziju par godu Plechanowam, kursch ir schowinisma apustuls zihnà ar internacionalismu.

Peterpils fabriku un sawodu latweeschu preekschstahwju sapulze.

3. maijà. (Papildinajums.) Sapulzes peenemta resoluzija par momentu;

„Mehs sapulzejuschees Peterpils sawodu un fabriku latweeschu strahdneeku preekschstahwji, apskatot momentu, nahza pee sekoscha slehdseena:

Mehs atsihstam koalizijas ministriju par lihdzekli burschuasijas rokàs, ar kura palihdzibu ta saistot ar sewi demokratijas preekschstahwjus, wed tos pee rewoluzijas ihsto prasibu noklusescharas un lihdz ar to pee rewoluzijas apturesschanas. Lai nowehrstu scho nepeelaischamo stahwokli, kursch juhtami aistura Wis-Eiropas rewoluzijas gaitu, mehs atsihstam kà galweno lihdzekli organisetu agitazijas un wehleschanu zihnu neapsinigàs demokratijas masàs, lai noskaidrotu wehl nenoteiktai sihkpilsonibai, semneezibai un pusproletariatam wina ihstos mehrkus un lihdz ar to panahktu Str un Sald Dep. Padomê sawà pusê wairakumu.

Mehs bes tam prasam nekawejoschu Str. un Sald. Dep. Padomes reorganizaziju pehz peenemta projekta, kà ari nekawejoschu Wiskreewijas Str., Sald., Semn. un Kalpu Dep. Padomju kongresa sasaukschanu, kursch tad wisas Kreewijas demokratijas wahrdà teescham sanemtu sawàs rokàs wisu waru.

Mehs issakamees par brahloschanos wisàs frontês un prasam nekawejoschu diplomatisko lihgumu publizeschanu, tàpat pilnigu agitazijas brihwibu frontê“

(Resoluzija peenemta weenbalsigi).

Sapulzes beigàs sawahza preeksch „Zihnas“ 9 rub. Artka.

Maskawa. Saldatu Deputatu Pad. isteikusès par kara spehka pawehlneeka, rihkojuma par Maskawas garnisona issuhtischanu uz Hodinkas lehgeri, atzelschanu, jo tas atnemschot saldateem eespehju peedalitees Maskawas politiskà dsihwê.

Kijewa. 4. maijà Atjaunotàs domes sehdê sozialistiskais bloks, kurà eeeet wairak kà 40 zilweki un kursch sastahdijees no Str. un Sald. Deput. Padomes un zitu organisaziju preekschstahwjeem, nolasija deklaraziju, kurà usskaita sawus usdewumus, starp zitu schahdus: sabeedriski-politiska reformu isweschana, kontroles organisescharas par wezàs domes darbibu, neatleekamu darischanu nokahrtoschana. No waldes sinojumeem isskaidrojàs, ka kasê nemaz naw naudas. Tekoschas wajadsibas teek segtas no 18 miljonu leela aisnehmuma uz tramwaju eenahkumu rehkina; skaidrà naudà aisnehmuma atlikums ir 2 miljoni rubku.

— Masineeku organisazija atsinusi par wehlamu peedalitees Stokholmas konferenzê.

Kostromà. Wehsturisko deenu notikumi nahza ka pehrkona grahween skaidram debesim. Bahrsteidsa wisu [illegible] dukus, kuri berseja wehrgu meeo [illegible] azim, bet neworeja isberset. Kostro[illegible] ir diwas ewakuetas fabrikas uz Rigas „Plo“ wihku fabrika un „Eikerta“ baltschu fabrika, par abam fabrikam ir lihdz 300 latweeschu strahdneeku, ar wiseem behgkeem skaita uz 2000 latweeschu — „Plo“ fabrikà weenreis bij notikusi atsewischka latweeschu strahdneeku sapulze.

Kostromà ir latweeschu tautskolotaji, kureem brihwibas rihtà nebij neweena wahrda ko teikt, tik weenigi daschi strahdneeki to darija. Bet tahdu scheit Kostromà naw daudz. „Plo“ fabrikà, kreewu beedri strahdneeki ir noturejuschi seschas sapulzes, kuràs ari latweeschu strahdneeki peedalijàs, leelakà daka it nekà nesaprata kas runats kas ne, jo runato latweeschu walodà it nekad nepahrtulko. O.

Omska. 1. maijà eesahkàs Wakara-Sibirijas Str. un Sald. Deputatu kongress. Sabrauza 47 delegati no 23 pilsehtam, kà 360 tuhkstoschu organisetu strahdneeku un saldatu preekschstahwji.

Ahrsemes.

Parises prese par koalizijas ministriju

Sozialistu wairakuma organs „Humanitè“, kà ari masakuma organs „Journal des Peuple“ usskata koalizijas ministrijas nodibinaschanos kà weenigo lihdzekli politiskà lihdzswara panahkschanai Kreewijà.

Erwè laikrakstà „Victoire“ issakas, ka neesot ko baiditees, ka Kreewija slehgschot separatu meeru.

Imperialistiskais laikraksts „Temps“ issaka domas, ka Kreewijas sozialistu pirmais usdewums atteezibà pret rewoluziju, sabeedroteem un ziwilizaziju esot — ar saweem eekschejeem strihdeem un schkelschanos nepawairot kara smagumu, jo uswaru un brihwibu garantejot tikai pilniga darbibas sakkanoschana.

„Journal des Dèbats“ issaka schaubas par to ka kreewu sozialisti buhschot spehjigi issaukt Wahzijà kustibu pret imperialismu. Sabeedroteem paschcem wajaga isnihzinot Wahzijas militarismu. Str. un Sald Deput. Padomei schi mehrka sasneegschanai jaisweed dsihwê 2. maija usaukums armijai.

Italijas sozialistu programa.

Romà, 4. maijà. Laikrakstà „Avanti“ nodrukata sozialistu programa, parakstita no italeeschu sozialistiskàs partijas zentralàs komitejas un sozialistisko parlamenta lozekku grupas, kura peeder pee wispahrejas strahdneeku sanemsanas. Starp zitu schai programà sekoschi noteikumi:

Tautas waras nostiprinaschana ar parlamenta teesibu paplaschinaschanu: pee-

Beedrus strahdneekus sozial-demokratus usaizina eestahtees partijâ.

Wajadsiga 2 beedru eeteikschana. Peeteiktee war Rajona Birojâ Петр. ст. Лахтинская № 22 кв. 32.

schkirt parlamentam teesibas pascham no liit sesijas un pascham regulet sawus darbus. Senata atzelschana. Wispahrejas wehleschanu teesibas uz teeschu un aisklahtu wehleschanu pamata bez dsimumu isschkiribas.

Ahrejas politikas jautajumi teek isschkirti weenigi parlamentâ, ispildu waru tur nepeelaischot.

Nazionalais sozialistiskais kongress Anglijâ.

Abu kreisâ spahrna grupu, t. i. neatkarigâs strahdneeku partijas un Britanijas sozialistiskâ partija sasauz 21. maijâ Lidsâ nozionalo sozialistisko kongresu. Nozuhtiti uzaizinajumi tredjanionistu zentralajam birojam, angłu strahdneeku partijas weetejâm organisazijam, wisâm sozialistiskâm organisazijam un sieweeschu profesionalâm un politiskâm organisazijam. Domâ, ka kongresâ peedalisees wisas Anglijas darba un sozialistiskâs organisazijas.

Kongresa iniziatori domâ likt preekschâ kongresam dibinat jaunu darba un sozialistiskâs demokratijas nozionalu organisaziju pehz Kreewijas Str. un Sald. Dep. Pad. paraugа.

Berline. No Berlines sino, kâ preeksch reichstaga slehgschanas peenemts likumprojekts par budschetu. Preti balsojuschas abas sozialdemokratijas frakzijas.

Züriche, 18. maijâ. Neatkarigo konserwatiwu organe „Post" pasino par Elsais-Lotaringijas sadalischanu starp Prusu un Bawariju.

Kara sinas.

Austrumu fronte.

Kowelas wirseenâ, Kuchari rajonâ pretineeks atklahja intensiwu minu bumbu meteju uguni. Wladimiras-Wolinijas wirseenâ 4. maijâ pretineeks usstahla usbrukumu, bet ar slinschu loschmeteju un artilerijas uguni tika atsists.

Frantschu fronte.

Parisê, 5 maijâ. Schmen de Dam rajonâ wahzu spehki brija sawilkti galwenâ kahrtâ Kalifornijas augstumos, kuri tika energiski bombardeti.

Angłu fronte.

Londonâ, 5. maijâ. Eenemta Büllekura un sanemti tur guhstekni. Angłu rotas atrodas tagad wisa schi sahdscha, zihna dehl kuras sahkâs 20. aprilî.

Us juhras.

Parisê, 5. maijâ. Teek sinots, ka no 30 apriła lihdz 5. maijam nogremdetas 12 wahzu semuhdens laiwas.

Italijas fronte.

Româ, 3 maijâ. Ofizials Italijas galwenâs nometnes pasinojums: Energiski muhsu nodaku usbrukums Isonzo frontê, pabalstits no artilerijas, dewa mums eespeju nostiprinatees augstumos us Isonzo upes austruma krasta uz seemeeem no Gorizas. Z ntrâ mehs eenehmam augstumu „383". Forenzes un Awetlikas kahjneeku brigades pehz stipra speedena uz Sogoras un Sogomilas sahdscham, eenehmuschas Monte Kukko un Woditscho kalnus. Wispahri wisâ Italijas frontê italeeschu armija wed energisku usbrukumu.

Aisrahdijums.

Jaunais Latweeschu Teatris Debesbraukschanas deenâ 11. maijâ, plkst 2 deenâ Pawlowas sahlê israhdis E Karpowa „Rihta blahsma". Autors bubbams mahksliniecks psichologs un labi pasihdams strahdneeku dsihwi, spehzigos wilzeenos, wisos sikkumos attehlojis scho dsihwi. No soziologiska weedokła „Rihta blahsma" ir interesants raksts, jo winâ atspoguloja diwu laikmetu maina ar wisu sawu tragismu. Mahksłas sinâ „Rihta blahsma" ir weena no labakeem E. Karpowa darbeem, kura pilna pateesa dramatisma, kas aug un zełas un beidsas ar tragediju. Lugâ rahditee tehli ir reali, ta straujais newaldamais Kostja, spehzigais taisnibas meklētais Andrejs, nesalauschamâ propogandiste Sofija, kâ ari brutalâ, bet tomehr ārdsskaidrâ prostitutka Lira wisi tee nemti no dsihwes un ir ihsti.

Swehtdeen, 14. maijâ Petera komerzskolas telpâs „Leeli akteeru swehtki". Schos israhdijumus rihko paschi akteeri, lai nodroschinatu sawu wasaras eksistenzi.

D.

Kwihte.

Peterpilî strahdneeku klubs „Kultura" wajadsibam sanemts no sabeedribas „Trud" strahdneekeem un kalpotajeem simts (100) r. Walde.

Aisrahdijumi.

Latweeschu masos sapulze.

Teek sarihkota sapulze no ahdas strahdneeku arodneezisko beedribas nodałas waldes preeksch nodałas beedreem un ziteem.

Apspriestas tiks pilsehtas domes wehleschanu platforma un muhsu atteezibas pret wehleschanam. Jautajums ir łoti swarigs un steidsoschs, jo wehleschanas ir preeksch durwim.

Sapulze noteek pirmdeenas wakarâ 8. maijâ p. pus 7, Roschdestwenskas tramwaja schkuhni, kalpotaju telpâs, eeeja no Дегтярный пер.

Peesihme. Turpat zeturtdeen, 11. maijâ, p. pus 7 w., noteek sapulzes preeksch sieewu beedreem par augschâ mineto jautajumu.

Red. kom. usdewumâ

R. Petersons.

Treschdeen, plkst. 7 wakarâ notiks Maskawas rajona preekschstahwju sapulze. Kuras fabrikas nebuhtu wehl iswehlejuschas preekschst., lai nekawejoschi to dara. Sapulze notiks Maskawas schosejâ Nr. 36.

Pirmdeen, 8. maijâ nodomots beedra Lenina preekschlasijums par Wiskreewijas konferenzi wiseem partijas aktiwakeem darbineekeem. Biletes eeejai beedri warês dabut (par 50 kap.) sahkot ar swehtdeenu 7. maiju rajona birojâ un „Zihnas" ekspedizijâ, usrahdot beedru kartes.

Raj. Kom.

Strahdneeku klubs „Kultura", sarihko swehtdeen, 7. maijâ plkst. 9 no rihta Wasilija salâ, 1. linijâ Kadetu korpusa telpas publisku lekziju. Lasis J. Danischewskis par „Tagadejo momentu un atteezibam pret Pagaidwaldibu". Greeschom wehribu uz scho lekziju, jo winâ tiks apskatiti weens no swarigakeem deenas jautajumeem, kura apgaismoschana un noskaidrochana plaschakas masas ir wajlama. Bez tam wehl atrahdam uz to ka popularas lektors schinis deenas ceestabs Peterpilî, ta ka winu lekziju atkahrtoschana nawaredsama. Eeeja bribwa. D.

Swehtdeen, plkst. 10 no rihta, notika Petrogradas formeru sapulze aroda sekzijas dibinaschanai pee metalistu arodneezisko saweenibas. No katras darbnizas jaiswehl 3 preekschstahwji. Adese: Садовая № 9. Jabrauz lihdz Pokrowskaja plo chtschadj.

Maskawas rajonâ dsihwojoschee b. b. sozialdemokrati teek uzaizinati uz sapulzi. Pirmdeen, plkst. 6 wak. Забалканский просп. № 126, dz. 92, „Dinamo" sinemo kasê. Jaapspreesch jautajums par munizipalâm wehleschanam.

Peterpils puses un Newojas Djerewnos rajona fabr preekschstahwju Padome tehde notiks korâ Wasilija Salâ, 24. linijâ Nr. 18 dz. 57 pee b Jaunleja zeturtdeen, 11. maijâ, plkst. 7 wak. Luhdz eerastees wisus Padomes lozekkus pilnâ sastahwâ. Rajona Padome.

Aisnewas rajona fabriku strahdneeku sapulze notiks swehtdeen, 7. maijâ, plkst. 3 deenâ Obuchowas skolas telpâ Newskoje Sajerowo, selo Aleksandrowskoje. Apskatîs momentu u. z. jautajumus.

Roschdestwenskij un Newas rajonu fabriku un sawodu strahdneeku latweeschu preekschstahwju sapulze notiks swehtdeen, 7. maijâ, plkst. 9 no rihta Харковская ул. 8, кв 7, pee beedra Strasdiņa. Apspreedis jautajumu par weetejâ rajona strahdneeku noorganiseschanos.

Beedri, wihku zirteji teek aizinati uz sawa aroda sapulzi swehtdeen, 7. maijâ plkst. 11 no rihta Wiborgas pusê Варваринская ул. № 17, Preisa fabrikâ.

Deenas kahrtiba: Organiseschanâs jautajums un zentralâs zenu komisijas lozekłu wehleschana. Beedris.

Ligowâ, swehtdeen, 7. maijâ, 10 no rihta, Дерновая ул. 25, кино „Модерн", latweeschu masas sapulze. Tema: Karsch un winos Iema Eiropas sabeedr dsihwê.

Isdod L. S. D. Zentralkomiteja kopâ ar Kr. S. D. St. P. Pet. org. Latw. rajoms.

„Prometeja" rajona pilna beedru sapulze

otrdeen, 9. maijâ, pulkst. 6 wak.,

Bestuischewa kursu telpâs,
Wasilija salâ, 10. lin. 33, zaur sehtu.

Deenas kahrtiba:
1) Wehleschanas,
2) Organisazijas jautajums,
3) Sinojumi.

Strahdneeku klubs „Kultura"

sarihko swehtdeen 7. maijâ pulksten 9 no rihta **Wasilija salâ, Pirmâ linijâ kadetu korpusa telpâs** publisku lekziju.

Lasis
J. Danischewskis par
„Tagadejo momentu un atteezibam pret pag. waldibu."
Eeeja bribwa.

DR. A. KURSCHINSKIS

Eekschejâs, sieweeschu un nerwu slimibâs runajams katru deenu, isnemot swehtdeenas no plkst. 10—12 deenâ.
Petrogradâ, Sabalkanskij pr. Nr. 35
(Eeeja no 4. Rotas).

Wezmahte Eglit,

peenem dsemdetajas ar sekretas.
Padoms par bribwu.
Петр. стор., Большой пр. 58, кв. 15.

Wezmahte Steinert

no Rigas. Peenem dsemd. un sekr. mahjâ.
Padomi par bribwu.
Петрогр. ст., Ропшинская 3, кв. 11,
Leelâ pr. ствбрі.

3 istabas

dabujamas. Mehkis wanna un elektr. leetoschanâ. Petr. pusê, Polosowa eelâ 3, dz. 18, pa parad. durwim.

Rigas
apgehrbu weikals

Васильевскій Остр., Средній пр. 25. Iswehle eeksch un ahriemju drehbu. Pagatahtri un glihti. Swehtd. atwehrts no 8—1.

Usaizina beedrus seedot preeksch sawa laikraksta

„Zihna".

Seedojumus peenem parakstischanâs weetâs. Turpat isdod ari seedojumu listes.

„Zihnas"

isdalamâs weetas:

Peterpilî:
1) Zihnas ekspedizijâ Троицкій пр. 14.
2) Rajona birojâ, Лахтинская 22, кв. 32.
4) Kukura grahm. weik., Гороховая 64.
5) Trauberga „ „ Широкая 1.
6) Golta „ „ Зогородный пр. 24.
7) Pee Wanko, уг. Звгороднаго пр. и Тобольской ул.
8) Aiwaja sawodâ, (Alimo kant.)
9) Ruskoje Reno sawodâ Выборгск. ст.
10) Wiborgas pusê, Apakschrajona birojâ Выборгское шоссе 16.

Baltijâ:
Rigâ: Suworowa eelâ 31 a, dz. 17.
Walmeerâ: 1) Skrastina grahm. weik.
2) Osolina „ „
3) Rigas eelâ b. Kalnina.
Zehsîs: Belmana grahm. weik.
Smiltenê: 1) Suschmana grahm. weik.
2) Daugawas eelâ Part. K.
Alukšnê: Tehjnizâ „Austra" Str. Dep. Pad. tehjnizâ.
Birschos: Rahzinaja grahm. weik.
Stahmereenâ: Maldona grahm. weik.
Salazê: Birsgała grahm. weik.
Rujenê: 1) Breedischa grahm. weik.
2) Limbaschu eelâ, Str. D. P.
Rewelê: Kr. S.-D. Str. P. Komitejâ.

Kreewijâ:
Helsingforsâ: 1) Казарменная ул. 23 Latw. B. Apg. Kom.
2) Казарменная 38, Jekabson dr. w.
Kijewâ: Крещатикъ 50 Apw. L. Kom.
Saratowâ: Митрофановская 20, Latw. Behgłu Kom. Str. klubâ.
Jekaterinburgâ: Покровскій пр. д. Поклевскаго, Kr. S.-D. Str. P. Org.
Orlâ: Воскрес. пер., Latw. dem. org.
Tomskâ: Набережная ул., Kr. S. D. Str. P. birojâ, Latw. Sekzijâ.
Krasnojarskâ: Бл. Каченская, 51, Latw. Beedribâ.

Peterpils Latw. Labd. Beedriba

sarihko swehtdeen, 7 maijâ 1917. g.,
Muzikalâs Dramas telpâs
(Konserwatorijâ, Teatra laukums)

Leelu Konzertu

Peedalas: Walsts Marijas Teatra simfoniskais orkestrs (90 mahksliniecku), mis saweenoto Peterpils latweeschu kori profesora J. Wihtola un T. Reitera wadibâ; solisti: A. Eneefeld (soprans) A. Kaktinsch (bass-baritons), P. Saksis (tenors) un J. Piastro (wijole).

Sahkums plkst. 1 deenâ.

Skaidras atlikumus par labu omnesteto politisko (latweeschu) fondam pee Peterpils Latweeschu Labdarigâs Beedribas.

Eeejas maksa no 1 rbl. 5 kap. lihdz 9 rbl. 55 kap. Biletes pahrdod: Peterpils Latw. Labdarigâ Beedr. Peterpils pusê, Leelâ prosp., 71; Golta grahmatu weikalâ, Sagorodnij pr. 24; Kukura grahmatu weik., Gorochowaja 64.

Drukats, P. Weitbruta drukatawâ, Peterpilî. Троицкій пр. № 5.